

DIRECTOR:
r. AUGUSTIN POPA

ACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
— JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Șir garmond: 6 Lei. La
licări repetate după
:: invoială ::

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Momente

A murit Hristos. În suflute, în familie, în societate, în literatură, în artă, în știință. Tatăl e stăpân. Crunt și hain. — Și iată, cea care a ucis pe Dumnezeu, azi urlă de durere. Se cutremură în temelii. Se darmă și se prăbușește, sub ochii noștri, așezările trufase ale păcătoșilor. Bogății imense ard pe rugul plăcerilor, milioanele de ilofi ai aurului nu le rămâne decât ura și revolta. O lume în flăcări. La orizont umbra morții. Cine ne va scpa din ruinele acestui poplu ce vine? Cine poate turna viață nouă, viață mai bună, în acest morman de cadavre? Cine? Hristos, biruitorul morții! Hristos, învingătorul iadului. Iată-l, răsărind din temelii ca un soare. În lumina lui, vom vedea viața. Din viața lui, va turna duh nou în temelii morții noastre și în ochii veacului nostru va aprinde iarăși flacăra vieții. Vom învia, când Hristos a înviat!

In slujba acestei vieți noi stă, cu puteri noi, noaptea, mireasa Lui neprihănită, Biserica noastră sfântă. Roma veghează și lucrează. În fața ei s-a organizat, ea ridică armata luminei. Acțiunea Catolică, tot mai puternică, tot mai energică, tot mai întinsă, tot mai disciplinată, tot mai conștientă, cuprinde pe toți cei buni de gândire, pe toți luptătorii spiritului care așteaptă bătălia cea mare împotriva materiei. Bătăliile nesfârșite de muncitori creștini, cari la începutul ei vor prăznuși, în luna Maiu, eternele luptări sociale cuprinse de Leon XIII în a sa „Reforma Novarum”, fac și ei o mișcare strategică pe câmpul front al războiului vieții. Ei vor striga odată, răsunător, imenselor uzine fără suflet așezărilor noastre sociale, că fără dreptate și pace, fără dragoste nu-i fericire și fără Hristos nu-i viață! Lumea iadului se prăbușește; temelii celei noi trebuie să stea dreptate și dragoste creștină. Hristos e viața!

Mică și săracă, risipită pe văile Carpaților, în mulțimea celor de alte legi, biserica noastră este mai intens decât alții bucuria Învierii. Când are mai mare nevoie de nădejde ei învinovățește. Urcând Calvarul, nu are altă cămin decât valul de lumină izbucnit din mormântul de pe Golgota. Și încinsă de greutate, se prinde de stânca eternă pe care Domnul a zidit Biserica sa. În Agrul său, pregătește mică legiune pentru marea tabără a „Acțiunii Catolice”. Și în noua vătădă a Marșului, ea a ridicat un nou turn de veghie dinții, un nou far de lumină pentru sufletele cari trebuiesc trezite la viața nouă. Adugeți-vă! Plăpânda de primăvară ce răsare din atâtea minți, exerciții spirituale, conferențe religioase și n-am mai încrestat în trecut și mărturisiti, că viața cea nouă vine și la noi. Și pentru noi: Hristos a înviat!

Pace vouă!

Solia mântuirii — Temeiurile încrederii noastre neclătite în mijlocul năcazurilor zilei — Unde este pacea cea adevărată?

de prof. DUMITRU NEDA

Lumea materiei are o lege supremă: armonia. Vuietele toate visează atingerea acestui ideal, văzute de închipuirea întraripată a filozofului din vechime ca fiind deplin întruchipat în muzica sferelor. Lumea spiritului, cu toate sbuciumările sale, râvnește și ea împlinirea unui dor înăscut: fericitoarea liniște a păcii. Pacem, te poscimus omnes!

Dumnezeul nostru, Dumnezeu fiind păcii, acest dar neprețuit îl face ucenicilor săi îndată după slăvita înviere: Pace vouă! Ziditorul firii omenescă știa prea bine ce lipsește în acele clipe de deprimare, cetei rămase de sine a învâțăcelor. Și mai știa că nimic și nime, afară de El, nu-i poate mângăia și întări în învălurarea ce-i cuprinsese. De aceea se grăbește să le reaprindă în suflute lumina ce sta să se stângă; cu gândul la ei și la cei ce se vor apropia, prin ei, și prin urmașii lor, de El, până la sfârșitul veacurilor.

Sub mii și mii de aspecte, scena se repetă mereu în inimile închinătorilor. Vijelii iscate din senin, valuri spumegânde de ură haină, isbind cu furie în clădirea ce ni-se pare că nu ne adăpostește îndeajuns, ceasuri de toropeală, nopți de întunec, chinuitoare răstimpuri de îndoeli ne poartă, nu odată, pe marginele de prăpastie ale cumplitei desnădăjduiri. În asemenea împrejurări sfatul omenesc nu prea prinde, facultățile noastre intelectuale lăncezesc, făptura-ne întreagă pătumește. Teribilă stare, cunoscută în asheză sub numirea de uscăciune spirituală, prin încercările căreia abia de este mădular al trupului mistic al Domnului care să nu fi trecut. Plăpânda floare din grădina Carmelului, sf. Teresa de Lisieux, e o dovadă vie de suferințe de acest fel — și de mângăierile ce le urmează întotdeauna.

Pentru că aproape este Domnul de unul fieștecare dintre cei osteniți și întristați, ca de apostolii săi, și nu lasă pe nime să fie încercat peste puterile sale și să fie răpus. Cu o condiție: să-și facă silă, ridicându-se împotriva șoaptelor firii, pe aripile rugăciunii încrezătoare, la Cel ce a călcat cu moartea pe moarte și puternic este să deie viață și celor din morminte.

Indemnul acesta sună îndeosebi omului vremilor de acum, când totul: teatru, pictură, poezie, proză, muzică, modă, presă, cinema, choreografie, știință, pare conjurat să ucidă orice licărire de lumină suprapământescă în conștiințe și în viața socială; când eforturile comune ale vrăjmașilor vreau să prevestiască par'că apropiata lor isbândă asupra ideologiei creștine.

Ispita descurajării poate fi mare. Tăria ce o revarsă însă în suflute marea praznic al

învierii, reînnoiește, ca ale vulturului, tinerețele închinătorilor crucii. Trebuie să reînnoiască și încrederea noastră, a tuturor, în biruința finală asupra răului din noi și asupra uneltirilor îndreptate împotriva crezului și bisericii noastre, oricâte și oricât de turbate asalturi va să înfruntăm.

Bocitorii și cobiile la o parte! De ce să fim tulburați și să între gânduri sinistre în inimile noastre? Scripturile și făclia vieții harice aprinsă din focul dragostii ce a izbucnit în văpăi de lumină de sub lespezile mormântului, ca să se înmulțiască la nemărginire, să ardă, dealungul vremilor, în bătaia tuturor vânturilor potrivnice, să dureze așezăminte, să răpiască copilă de lângă mamă, băiat de lângă tată, soț de lângă soție, ne sunt mărturie că viu este Domnul și nimenea nu va lua cetatea noastră câtă vreme trăim nedeslipiți de Dânsul. Cum știm bine că au trăit și trăiesc atâția și în hulita noastră biserică unită cu Roma.

Pace dorim. Pacea care covârșește toată mintea o găsim, rămânând la picioarele Măestrului Hristos. Aci ne vom calma, aci vom asculta cuvinte și vom gusta bucurii senine, adânci, reconfortante, aci vom lua hotăriri mari, vom examina porniri crezute curate, vom astâmpăra avânturi nehibzuite, ne vom purifica simțirile și gândirea, echilibrând și înviorând toate forțele intelectuale și morale ce fac o personalitate întreagă, dintr'o bucată, în armonie cu sine, cu lumea și cu Stăpânul lumilor. Psihologia sfinților — eroii concepției de viață lansată de Hristos cel înviat din morți — ne servește cu o mulțime coplesitoare de asemenea personalități ce formează podoaba omenirii cu seninătatea sufletului lor și răspândesc un val de viață tânără în juru-le cu optimismul lor robust, clădit pe realitate, nu pe visuri, cu dragostea lor de muncă și de jertfă, cu fericirea lor și în mijlocul nefericirilor. „Pacea mea o dau eu vouă; nu cum dau lumea dau eu vouă...” Și ce este această pace a Lui? Spune sf. Augustin: Serenitas mentis, simplicitas cordis, amoris vinculum, consortium charitatis.

Lumea nu poate da așa ceva. Nestemata păcii fericitoare nu se află în visteriile sale. Câți au crezut altfel, s'au înșelat amar. Dela Maria din Magdala și Augustin, fiul lui Patriciu, până la Francois Coppée, Giovanni Papini și cei de-o structură spirituală cu ei, toți și-au aflat, fie și după rătăcirii dureroase, mângăierea în brațele Mântuitorului. Iar câți au stăruit departe de acest singur împăciuitoare al învolburărilor de tot felul, au stăruit în vifor și arșiță mistuitoare. Psihologia libertinilor și a necredincioșilor e un nesecat rezervoriu de învățăminte. Șfârșeala ce-i

caracterizează pe vânătorii de plăceri, necurmata alergare după himere nicidecum ajunse, tragicul bellum omnium contra omnes și mai ales strădania de-a inventa noi și noi resurse de bucurie, și grija de a-și afișa tot mereu, sgomotos, mulțumirea, ce alta vădesc decât că se încearcă să se acopere cu un văl frumos un vid respingător?

Nu dorim nimic din „pacea” fiilor lumii. Nouă ne trebuie pacea Răstignitului înviat din morți. Avându-o pe aceasta, avem tot; lipsindu-ne aceasta, ne lipsește tot. S'o cerem, cu deosebire în aceste clipe de sărbătoare, în credința neștrămutată că Cel ce s'a arătat, oarecând, văzut apostolilor săi și i-a binecuvântat, se va apropia tainic, și de noi, cu dumnezeescul salut: Pace vouă! Și îndată pace mare fi-va în sufletele noastre, de unde, în revărsări line, va trece și într'ale celor din jurul nostru.

Reforma calendarului. Este una din marile probleme de care se ocupă Liga Națiunilor. Și, în deosebire de atâtea altele, cu șanse de reușită. Firește, deocamdată ținem încă tot numai la studii și cercetări. Dar aici terenul începe a se limpezi.

Din cele 185 proiecte ce i-s'au propus, Liga a ales două: a) proiectul *Delaporte*, cu 52 săptămâni plus 1—2 zile și împărțirea anului în trei trimestre de câte 91 zile, cu 12 luni, anume tot două de câte 30 și una de 31 zile; b) proiectul *Cotsworth*, care împarte anul în 52 săptămâni plus 1—2 zile zero (zile albe), având însă 13 luni egale a 28 zile fiecare.

Astronomii români au ținut de curând o conferință la București, în care s'au pronunțat pe lângă proiectul din urmă. Nu însă definitiv. Mai așteaptă material documentar dela Societatea Națiunilor. Deocamdată au admis definitiv următoarele criterii: menținerea Anului Nou la 1 Ianuarie, și stabilizarea Paștilor la o dată fixă, eventual a doua Duminecă a lunii Aprilie.

Ne bucurăm, cu toată lumea, de progresele netăgăduite ale mișcării de reformă, pe care am vrea-o realizată cât mai curând.

Cuvinte arhieresti

I.

Preasfințitul VALERIU al Orăzii dă învățături pentru o bună cuminecare

Amintind bucuria celor cari se apropie cu vrednicie de Domnul, Arhiepiscopul continuă:

De ce nu simțesc toți creștinii, Iubiți Frați și Fii, efectele minunate ale prezenței lui Isus Hristos când primesc Sfânta Taină a Euharistiei, așa dupăcum au simțit-o aceasta învățării din Emaus? N'o simțesc pentru *lipsa de pregătire cuvenită la primirea unei așa sfinte hrane*. N'o simțesc, pentru că n'au făcut, poate, o mărturisire sinceră și adevărată, așa după cum cere sfîntenia acestui mare dar lăsat nouă de Isus Hristos, ci în tainițele sufletului lor ascund, poate, unele păcate secrete ori nemărturisite bine. N'o simțesc, pentru că nu vreau să se lapede de anumite păcate ușoare, cum sunt mânia, lipsa de dragoste sinceră față de aproapele, lipsa de fapte bune creștinești, alipirea prea mare către unele lucruri ori persoane omenestii și altele, cari toate nu lasă ca sufletul nostru să se aprindă de o mare și înflăcărată dragoste către cel ce ni-se dă în Sfânta Euharistie.

O altă piedică care închide în inima noastră izvorul adevăratei bucurii și fericiri, este *lipsa de intențiune dreaptă în cuminecare*. Mulți primesc sfânta Cuminecare numai din obicei, de formă, din poruncă ori imitând pe alții, pe când adevărata cuminecare trebuie să se facă cu gândul curat de-a plăcea lui Dumnezeu și de-a ne spori sfîntenia sufletească. Numai cei ce o primesc așa, se împărtășesc de bucuriile ei. Mana cu care a hrănit Dumnezeu pe Evrei în pustie avea gust cum voia fiecare, după cum ne spune împăratul Solomon în cartea Înțelepciunii sale (cap. XVI, v. 20—21)... Astfel și Sf. Cuminecătura își produce efectul său după cum e intențiunea noastră. — Cel ce vrea să samene, ară pământul mai întâi și-l grapă, curățându-l de spini și buruieni și nu aruncă sămânța în spini. Au nu este mai sfânt

Trupul și Sângele dumnezeescului nostru tuitor decât sămânța cea mai curată? Dară crezi că el va produce roade într'un pământ plin de buruieni și întinat cu păcate și legături neîntocmite?

Mulți se apropie de sfânta Cuminecă *fără evlavie, fără smerenie, fără dragoste venită și fără dorința fierbinte de-a se uni* fletește cu acela care este foc arzător și toate pornirile rele din inima noastră. De a unii ca aceștia nu se împărtășesc de întră căldură a iubirii lui Isus, ci rămân încă reci ca cenușa ce rămâne după paiele de ars, ori ca fierul care a fost numai puțin încălzit.

Aprindeți în inima voastră focul dragă al smereniei, al evlaviei și al dorinței fierbe înaintea de-a primi pe Isus în sfânta Taină veți vedea, că și El vă va răspunde cu acă căldură și cu aceeași dorință.

Nu fac bine nici aceia, cari, după ce primit pe Isus în sfânta Taină, nu se ocupă cu el, nu se mai gândesc la el, ci imediat din biserică și se ocupă cu lucrurile mește. Tu după ce l-ai primit, retrage-te reculegere sfântă într'un loc din biserică ocupă cu Isus în gândul tău, mulțămindu-vrednicie pentru marea cinste și bucurie și-a făcut-o coborîndu-se în sufletul tău mort și lepros, și numai după ce te-ai oc de ajuns cu el să părăsești biserică și vezi de lucrurile tale, gândindu-te și pe de la clipitele acele de fericire și bucurie când s'a coborît în sufletul tău.

Iată dară de ce trebuie să avem pentru a ne împărtăși cum se cuvine și pe a gusta întreaga bucurie și fericire a Sf. Împărtășanii: 1. să ne nizuim cu cea mai conștiință a ne câștiga prin o mărturie bună, ori prin o părere de rău perfectă, *stă harului sfințitor*, care este ca și haina ce nuntă, fără de care să n'avem îndrăzneala ne apropia de focul cel dumnezeesc; 2. să ne deslipim și de *păcatele ușoare*, cari sunt penele ori scamele ce se lipesc de haina și

□ □ Foia „Unirii” □ □

Două viziuni

— Gânduri de sărbătoare —

de prof. Ion Georgescu

Dostoievski ne înfățișează în romanul său *Karamazov* o mișcătoare viziune, cum coboară din nou Isus Hristos pe pământ, dar nu ca să judece viii și morții în toată slava lui cerească, ci ca să se amestece din nou în mulțime și să-i ușureze necazurile și suferințele prin binefacerile lui dumnezești.

Blandul Isus coboară din înălțime tocmai în zilele inchiiziției spaniole, la Sevilla, unde, în numele lui tocmai se aprindea rugul să ardă de vii o sută deeretici. Arătarea lui, deși în tăcere, e numai decât băgată în seamă. „Este El: e Hristos!” spun toți câți îl văd și, câți se atingeau de poala vesmântului său, simțiau că se tămăduesc, se întăresc. Dar iată că marele inchiizitor, un moșneag cu figura de ascet, cu ochi scânteietori, trece pe dinaintea catedralei, însoțit de ofițeri și de garda cea sfântă. Isus tocmai înviase din morți o fetiță și poporul îl impresura cu dragoste și cu încredere; dar inchiizitorul face un semn și gardienii îl prind și-l aruncă în temniță. Noaptea, marele inchiizitor vine, cu o făclie aprinsă în mână, se

oprește în fața chillei, unde era întemnițat Hristos, deschide ușa, intră și zice:

Știucine ești. Îți cunosc faptele. Ele ar fi să fie chemarea noastră. Dar fiindcă tu le-ai săvârșit de mult, spune-mi: ce mai vrei? de ce te mai arăți iarăși în lume? Odiuioară al venit pe pământ să răscumperi omenirea. Ai spus: Vă fac slobozi. Dar de 1500 de ani poți vedea unde am ajuns cu slobozenia. Așa nu se mai poate. Prea e nesuferită această slobozenie. Noi am isprăvit cu ea. De aceea am ridicat-o și, acum, oamenii sunt bucuroși că n'o mai au. Slobozenia nu aduce pace și liniște. Numai renunțarea la slobozenie și la orice fel de cercetare te împacă cu adevărat. De aceea noi suntem de părerea: Să luăm slobozenia oamenilor, să-i izbăvim de chinul alegerilor și, în loc de dragoste, să le dăm: *mister*, *minune* și *autoritate*, în fața cărora se închină și cari de bună seamă îi vor împăca.

Zis și făcut. De aceea noi ți-am îndreptat opera și am introdus în împărăția ta aceste trei mari puteri aducătoare de liniște sufletească: *minunea*, *misterul* și *autoritatea*. Și oamenii sunt bucuroși că pot să fie iarăși turme behăitoare, iar nu capete de sine stătătoare, cugetătoare și inimi iubitoare. Ce zici? N'am făcut bine? Nu i-am iubit, când, de milă pentru slăbiciunea lor, le-am ușurat sarcina? Ce să-și bată ei capul sârmanii cu întrebări grele și de atâtea ori cu neputință de deslegat? Vezi, nu-i așa, că, în această pri-

vință, ne am îndepărtat de tine și ne-am apiat de cezar. Dela acesta am primit să care tu ai spus s'o lăsăm în teacă și cu de fier călăuzim pe oameni spre portul lin sufletestii. Fericirea ce le-o hărăzăm e puțin dar sigură; e dulcea fericire a copiilor nu cercetează, nu-și bat capul, dar între mult și se mulțumesc cu orice răspuns. să se teamă! Asta nu le strică. Să se teamă pușorii cari caută adăpost sub aripele cloș Nedumeririle lor sufletești ei le vor arăta și ei se vor bucura de binefacerile puterilor a lega și deslega toate în ceriu și pe pământ.

Ce fericiti sunt! Aproape că-i pizmă. Au un suflet așa de smerit și ascultător, noi nu avem. Noi, paznicii tainelor sfinte, avem suflete de copii nevinovați ca ei. Vedem, ne dăm seama de toate. Pentru ră noastre nu se găsește balsam alinător, și răspuns mulțumitor pentru întrebările noastre. Dar, poate, nu-i rău nici așa, ca sute de milioane să fie liniștite și câteva mii să rămână în tăcere, pentruca cel mulți să poată fi mulțumiti. De aceea unii spun că noi suntem pierderea cea desfrântată din Apocalips, călăreț iară și ne spun: „Biserica Romană, tu femeea desfrântată, care ții în mână tainelor vrăjăști, și amăgești popoarele; tu le-ai acțit mintea și le-ai încătușat inima!” În acestor învinuiri, noi arătăm milioanele dericiți fil ai lui Dumnezeu. Osândește-ne, și poți! Și noi am voit să creștem oamenii

lui nostru; 3. să ne deșteptăm simțăminte de credință, speranță și iubire vii și înflăcărare, de credință și părere de rău adâncă, și de-o dorință arzătoare de a-l primi pe Isus în sufletul nostru și de-a nu-l mai lăsa în veci. Iar după ce l-am primit; 4. să facem o *multămită vrednică* mai lungă, rămânând în biserică și ocupându-ne în rugăciuni cu Isus...

II.

Cheremarea la viață nouă a Preasfințitului IULIU al Clujului.

Valul vieții biruitoare asupra morții se varsă, bogat, în sufletul creștinătății și cântecul biruinții răsună pe buze credincioase și cântecul: „*Hristos a înviat*“...

Plinind cuvântul dumnezeiesc, potrivit scripturilor, Domnul răsare biruitor din mormânt, călcând puterea morții cu moartea sa și trăiește viață tuturor și celor din morminte...

Învieria Domnului este învierea noastră, biruința lui este biruința noastră. Marea lui biruință asupra morții este viața noastră. În ziua preamăritei învieri de a treia zi exclamăm cu sf. Apostol Pavel încredzător (I. Cor. 15, 55): *Moartea a fost înghițită de biruință. Moarte unde este biruința ta? Moarte unde este boldul tu?* Biruința Domnului stăpânește asupra morții. Stăpânește viața Domnului. Stăpânește Hristos, împărățește Hristos. Stăpânește prin fața sa spre viață. Asupra viilor și a morților, biruind tuturor viața sa, darul său dumnezeesc este viață dătător. „Adevăr, adevăr grăesc vouă: cel ce crede întru mine are viața vecilor și nu va intra ci trece prin moarte la viață”. Așa plinește Domnul cuvântul feritor: „*Eu am venit ca viața să aibă și din risosință să aibă*”. „Cel ce crede întru mine are viața vecilor”.

Isvorul bogat și nesecat al vieții este Hristos Domnul. Deschis tuturor, la îndemână tuturor. Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați cu eu vă voi odihni pe voi”, chiamă Domnul biruitor pe toți, fără deosebire. Tot sufletul este stentat și împovărat. Veniți la isvorul vieții și veți afla odihnă sufletelor voastre.

Muritori, călători în aceasta vale a plângerilor, osteniți, deatâteaori împovărați peste

măsură, hrăniți cu pâinea durerilor și adăpați cu lacrimile suferințelor, ascultați cuvântul blând și dulce de chemare, cum nu poate fi decât cuvântul lui Dumnezeu, dați ascultare și alergați la Domnul, care așteaptă cu brațele deschise. Așteaptă cu toate bogățiile și mângâierile cerului.

Imbie stăruitor odihnă sufletelor voastre. Imbie viață. Viața sa dumnezeiască, biruitoare a răului, a păcatului. Biruitoare a durerilor, a suferințelor și a morții. Veniți la Domnul și luați apa vie a darului sfințelor lui Hristos Taine, din care dacă va bea cineva cu credință statornică nu va însetoșa în veci...

Nu este mai măreață și mai înălțătoare mărturisire decât a pleca peste lungul șir de veacuri genunchii sufletului în lumina credinții în fața Domnului înviat din morți și a rosti cu Toma în sfântă închinare: „Domnul meu și Dumnezeu meu“...

Credința cea mai scumpă comoară a sufletelor. Cea mai scumpă moștenire ce am primit-o dela Domnul prin Părinții noștri, prin Biserica sfântă a lui Dumnezeu. Cea mai scumpă comoară pe care suntem chemați s'o lăsăm și noi, curată și neprihănită moștenire scumpilor noștri urmași. Păziți curat acest izvor de bucurie și pace în această vale a plângerilor. Focul sfânt al credinței să rămână nestâns în familiile voastre. Familiile voastre să rămână curate, familii creștinești.

Ridică familia creștinească la înălțimea Tainei lui Hristos, să rămână întru aceasta sfințenie. Feriți sufletele voastre, ferți vatra voastră familiară de ispitele acestui veac rău și păcătos. Păziți credința, creșteți creștinește pruncii voștri, pruncii scumpi ai lui Hristos... Iubiți-i întru Hristos, aprindeți lumina lui Hristos întru ei, pentru că pașii lor să afle totdeauna cărarea vieții...

Minunată va fi schimbarea neamului întreg, prin adâncirea vieții creștinești în familie. Vor fi ușorate atâtea dureri, înlăturate atâtea fărădelegi. Împăcarea minunată a sufletelor învrăjbite, Pacea Domnului va domni întru toți și întru toate și mângâierea sufletelor creștinești va fi mare...

„Ziua învierii să ne bucurăm, popoare...”

III.

Dreptatea lui Dumnezeu o slăvește Preasfințitul ALEXANDRU al Lugojului.

... Isus a murit și Dumnezeu l-a înviat, restituindu-i viața prețioasă pe care o jertfise pe cruce. A restituit trupului sufletul despărțit de dânsul prin violența chinurilor; și fiindcă înainte de a suferi moartea o prevăzuse pe ea și prevederea aceasta îi mai groaznică decât moartea însăși, îi restituie, iată, o viață nemuritoare, pe care nu o mai poate pierde. Iși pierduse în chinuri până și figura sa de om. Iată-L înviat mai strălucitor decât soarele. Fusesse legat din partea soldaților și ținut în casa lui Ana arhiereul. Iată că se găsește liber până și în groapă și în măruntaiele iadului. Pământul întreg doară nu putu împiedeca sufletul Său când voi să se întoarcă din iad (Limb). Și tot astfel marea piatră prăvălită deasupra mormântului nu putu împiedeca să iasă trupul din mormânt. Intră și iasă mai apoi cu toată libertatea și după înviere, porțile încuiate fiind... Nu mai vorbesc de darul impasibilității sau nepătimirii. El care fusese expus tuturor asprimilor legilor omenești, fu scos, drept răsplătă, până și de sub rigoarea legilor firii...

Acestea privesc trupul Mântuitorului. Ce vom zice de dreptatea făcută lui din partea lui Dumnezeu în ce privește sufletul?

„Ziua învierii este ziua când vecinicul Tată care părea că-și uitase de Fiul Său în timpul patimilor... îi spune acum cu profetul „Fiul meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut”; te-am născut pentru o viață nemuritoare, vecinică și devenindu-ți de două ori Tată, dublându-ți față de Tine comoara gingășiei mele sufletești.

Soldații cari îl desprețuiseră atât de mult, cari își bătuseră joc de pretinsa-i dumnezeire, cari îl trataseră ca pe un prooroc mincinos, sunt primii vestitori ai învierii sale. — Petru care se lepădase de el de trei ori, îl mărturisește după înviere nu mai puțin de trei. — Toți învățăceii Săi, împrăștiați ca potârnicile din cauza patimilor și morții sale, se simt atrași din nou prin învierea-i în jurul persoanei sale fermecătoare și nu mai puțin decât cinci

ozi și fericiți, dar n'am izbutit. Pe măsură ce deveneau mai slobozi, erau mai nefericiți. E mirare că ne-am îndepărtat de mica ceată blândă a celor ce sufer și ne-am apropiat de umăroasele suflete smerite ale celor liniștiți? Așa am îndreptat opera ta.

Impozantă viziune! Marele scriitor dă prin aceasta expresiune clasică învinuirilor produse de obiceiul Bisericii Romane că, în locul padei, ea a adus crucea cu o stăpânire tot atât de necruțătoare ca și a celei dintâi. Subripile ei ocrotitoare capetele s'au buimăcit de toropeală. Mereu li s'a spus: Să nu se învârtăscă nimic, ci să se păstreze moștenirea recutului (Nihil innovetur; nisi quod traditum est). De acea sufletele dornice de înaintare nu mai vor să fie tutelate; ele nu se mai uită la fața de Meduză a acestei biserici care face să cremenească orice gândire și popoarele să rămână într-o stare de veșnică copilărie.

Dar în fața viziunii, evident unilaterală, a unui scriitor care nu cunoștea Biserica Românească decât din afară, să aducem altă viziune, autoritățea altui scriitor care cunoștea bine această Biserică nu numai ca fiu luminat, ci și ca om din cel dintâi chiriari ai ei, episcopul *Prohászka Ottokár* din Aiba Regală a Ungariei. El zice în lucrarea sa „Triumful concepției de viață creștină“:

Când umbra Domnului Hristos pe pământ, căutăm o stâncă mai tare decât granitul și scuturăm, pe care n'o poate măcina dinte

vreinii, așezându-și acolo Biserica sa. Această Biserică are o figură măreață, frumoasă, așa cum și-a închipuit Isus, noul și desăvârșitul Adam, pe această nouă Evă, în cele trei ceasuri de amare suferințe din grădina maslinilor, când a asudat sudori de sânge. I-a dat duh, duh sfânt, plin de limbile de foc ale celor dintâi Rusalii, care i-a îmbujorat obraji cu farmecul tinerețelor și i-a făcut trupul svelt și mlădios ca al unui palmier. Pe fruntea ei a pus steaua autorității sale, spunându-i: Tu ești de acum în locul meu; cuvântul tău e cuvântul meu; porunca ta, porunca mea; puterea ta, puterea mea; tu ai cheile împărăției cerurilor.

Și Biserica s'a așezat pe stâncă și a devenit mama popoarelor creștine. Și-a chemat fiii în jurul ei și i-a învățat și crescut. Strâns la sân, ea ținea Scriptura, la dreapta cheile, iar la stânga sabia. Dar stăpânirea ei n'a fost pașnică. Răsvrățiții se ridicau împotriva ei, atacându-i când Scriptura, când cheile, când sabia. Mentalități asiatică, africane și europene se apropiiau fără nici un respect de Sfânta Scriptură, rupând-o, sfâșiind-o necinstind-o. Gnosticismul primelor veacuri a înlăturat-o cu totul sub cuvânt că el e mai înțelept decât ea. Manichelismul i-a făcut o pată mare. Pelagianismul voia să-i schimbe numele, spunându-i pur și simplu: „operă clasică.” Capetele încoronate au lovit-o cu buzduganul, ostașii cu lăncile și săbiile, încât au făcut

ferfeniță biata Scriptură. Și, cași când atâtea ticăloșie n'ar fi fost de ajuns, au venit în cele din urmă criticii, mișcând totul dela locul său, rupând legătura dintre cuvinte, scoțând unele, adăugând altele, făcând o carte nouă. Biată Biblie, ce o să se alergă de tine? N'ai atâtea slove, în câte părți te rup și te sfâșie criticii! Dar nu numai pe tine, ci și pe stăpâna ta Biserica, a cărei chei, sabie, hlamidă, scaun, stâncă o pășesc la fel.

Și ce face Biserica în mijlocul acestor turburări? Grijă ei cea dintâi e Scriptura, pe care o păzește cu toată dragostea, strângând de pe jos foile ei risipite, lipind la loc paginile rupte, refăcând legătura stricată, eliminând părțile adăogite de cei nechemați, scriind la loc rândurile ori cuvintele șterse de unii ori de alții, curățind toate petele și murdăriile, așa încât Scriptura e din nou cartea cărților omenirii. Ea nu e o operă de filozofie, nici creația goniului poporului evreesc, nici a epocii împăratului August, ci cuvântul lui Dumnezeu. Acest cuvânt sfânt îl păstrează Biserica și-i spune puternicilor, înțelepților, criticilor și iată că ea se liniștește și are dumnezeescul dar de a liniști și pe alții, milioane de suflete, și de a rușina pe înțelepții acestei lumi. Cu cât cetiau mai mult această carte și-și dau mai bine seama de cuprinsul ei măreț, cu atât privirea lor devenia mai posomorită, fața mai palidă, inima mai plină de otravă. „Ce carte stupidă!” ziceau unii. „Stu-

sute de inși grupați în jurul său îi primesc ultima binecuvântare în preajma Înălțării la ceriu. Iar în schimbul unui tâlhar, pe care îl răpește iadul chiar în momentele zguduitoare ale patimilor sale, El îi răpește azi aceluiaș iad milioane de sclavi, milioane de suflete cari însoți-L vor, coroană aleasă, în calea-i triumfală spre ceriu, sporindu-i bucuria imensă sufletească.

Observați mai apoi cum același *popor jidovesc*, care, la vremea sa, ceruse cu nerușinare restignirea lui Isus Hristos, în urma predicării sf. Apostol Petru în ziua de Rusalii, își bate pieptul și cerând iertare întreabă smerit: ce vom face bărbați frați? (Fapt. Ap. 2, 37)... Și precum scrisoarea de osândă a lui Isus Hristos era scrisă în trei limbi, cele mai răspândite pe atunci, tot așa apostolii revendică acum nevinovăția lui Isus în graiul tuturor neamurilor prin darul limbilor ce-l primiră prin împărțirea limbilor de foc...

Preoții și Arhierii jidovilor, atât de geloși pe creditul și autoritatea lor, pierdură după învierea Domnului și templul și preoția, și din mâna acelorași Romani, de cari se folosiseră dâșii să-L omoare pe cruce. Și lucru de mirare, precum Ponțiu Pilat guvernatorul roman declarase, că numai silit de repetatele insistențe și amenințări ale Jidovilor îl dă morții pe Isus, tot așa și împăratul Vespasian declară cu 40 de ani mai târziu, chemând de mărturie ceriul și pământul, că numai silit de încăpăținarea și cerbicoșia aceluiaș popor jidovesc lasă pradă Ierusalimul ostașilor romani și jertfește împreună cu cei vinovați atâția nevinovați. Iar culme a coincidenței — observă sf. Augustin — căderea Ierusalimului în mâinile Romanilor e tocmai în ziua aleasă de dâșii ca să moară Isus, căzând atunci jertfă răzbunării dumnezeiești și Jidovii numeroși veniți din depărtări, cari la vremea sa sporiseră și dâșii prin prezența lor chinurile și ocară îndurate de Isus Hristos... Și neamul Jidovesc poartă și azi, atâtea veacuri după învierea Domnului, pe fruntea sa stigmatul ocării lumii întregi.

Intr'adevăr Dumnezeu a știut să răsplătească pe acest om al durerii, să-L răsplătească în chip împărătesc.

În schimbul unui singur calvar, câte biserici creștine pe rotogolul pământului! În schimbul unei cruci, câte altare și câte cruci ridicate la toate răspântiile drumurilor, câte aninate pe diademele împăraților, pe piepturile vitejilor, pe piepturile sfințite ale Arhierilor! S'a lăpădat de El, un singur oraș, nevoind să-L recunoască de rege al său? Iată mii de împărății, mii de popoare îl proclamă cu entuziasm de împăratul inimilor! N'a fost preferit unui tâlhar ordinar, Varava? Iată-L preferit, după învierea glorioasă, capilor tuturor sectelor, tuturor legislatorilor, tuturor zeităților păgâne! S'a lepădat de Dânsul de frică unul dintre apostoli? Peste 16 milioane de creștini și-au dat viața pentru Dânsul în primele veacuri și sute și mii și-o dau și în zilele noastre sub ochii noștri pe întinderea largului pământ. L-a vândut mai apoi Iuda din poftă de arginți? Cine poate număra lungul șir al acelor, cari toate și le-au vândut pentru Hristos, dând averea săracilor, numai să-L poată urma pe Cel ce sărăcia și-o alesese de Mireasă? Arhierii Jidovilor, în sfârșit, nu-L prețuiseră mai mult decât 30 de arginți? Uitați-vă ce răsturnare minunată a valorilor și părerilor omenești! Instrumentul morții Sale, crucea-i sfântă e socotită din partea împăraților mai de preț decât împărățiile însăși și Heracliu împăratul mobilizează împărăția-i întreagă ca să recâștige dela Cosroe regele Perșilor crucea Domnului furată de dânsul. Și astăzi instrumentele patimilor sale se păstrează cu scumpătate în basilicele cele mai pompoase și strălucite ale Apusului, grijite cu sfințenie.

A trebuit cu adevărat ca atâtea să pătmească acest Om al durerilor, pentru că cu atât mai biruitor să fie triumful dreptății dumnezeiești în persoana și învățăturile acestui Solitor al ceriului, și nimeni să nu se îndoiască că dreptatea lui Dumnezeu dreptate este în veac și cuvântul Său adevăr este, și că el răsplătește și va să răsplătească fiecăruia după faptele lui. „*Per cruceam ad lucem*“. Prin cruce la lumină...

Servească-ne de mângâiere, în momentele supreme de desnădejde, atunci când pare-că și ceriul se prăbușește asupra noastră și ne pasc

toate nedreptățile din partea semenilor ne Veghează asupra-ne Domnul dintru înălțimea cărui dreptate este dreptate în veac. Duce va și pe noi prin suferință la biruință; scoală va din moarte la viață.

IV.

Minunea Invierii tălculă de Preasfinții ALEXANDRU al Maramureșului

... Scularea din morți a Celuice s'a restituit pentru noi și pentru a noastră mântuire, aluice din iubire nemărginită pentru sufletul nostru nemuritoare s'a făcut nouă asemănătoare până la moarte, este un *îndemn peinent de a ne asemăna și noi tot mai mult lui înviat, de a stârpi din noi și rămășițele patelor*, de a stărui ca pornirile josnice ale trupului să nu poată întuneca niciodată pe cel al sufletului, și a ne face astfel părtași bucură curate ale celor ce se simt aproape de Domn în prietenia statornică a ceriului. „Curățiți-vă de cel vechiu, ca să fiți frământătură nouă decând Paștile noastre, Hristos, s'a jertfit pentru noi, ați ajuns a fi azimă. Drept ar să prăznuim nu într-un aluatul cel vechiu, nici aluatul răutății și al viclesugului, ci într-un aluatul mele curățeniei și ale adevărului“. (I Cor. 7—8). Că apoi ce înțelege marele apostol neamurilor sub „aluatul răutății și al viclesugului“ ni-o spune mai răspicat în epistolele către Romani, unde zice: „Să nu mai stănească păcatul în trupul vostru cel muritor“ (6, 12—14).

Mântuitorul, care înainte de moarte fusese supus slăbăciunilor firii omenești afară de cel cat, n'a mai avut și nici nu mai are după înviere nici una din ele. Nici osteneală, nici sete, nici foame, nici sete, nici vre-o altă infirmitate, nu mai este într'ânsul. Desfăcut pe de-antur de tot ce este slab și pământesc, el conștient să aibă totuși trup real și adevărat, același care s'a format din sângiurile Preasfintei sale Mașii și care a fost restignit pe lemnul de ocară a crucii. Dar trupul său înviat nu mai este de timp și de loc, materia nu-l mai împiedică el trece fără greutate prin piatra mormântului și se înfățișează, cu aceeași ușurință, prin închinate, în fața Apostolilor; și dacă ia

pidă și primejdioasă“, afirmă alții. „Trebuie să eliberăm omenirea de sub tirania ei!“ izbucniră alții și mai plini de furie, care totuși n'o aruncau din mână, ci o strângeau convulsiv subțioară.

Ce face Biserica în fața acestor critici? Ca altă dată în fața cezarilor și a sectarilor, ea agrăește pe critici cu toată demnitatea:

— Fii nerăbdători ai unui veac pripit! Văd din privirea voastră plină de mânie că-mi purtați sămbetele. Se poate însă ca voi, care ați străbătut cu gândul atâtea țări și epoce, să nu fiți dobândit nici măcar convingerea: câte bordeie, atâtea obiceiuri și fiecare epocă își are frământările ei, preocupările ei, duhul ei? E ciudat că nu vă dați seama de un lucru și anume, că fenomenele trecutului nu trebuie judecate după vederile prezentului. De aceea, pripiți cum sunteți, odată cu apa în care l-ați scaldat, voi aruncați afară, vorba ceea, și copilul. Dar și în fața voastră eu stau liniștită și întreb: Ce am făcut ce n'ar fi trebuit să fac? Și ce am făcut ce n'au făcut alții sau n'ar fi făcut, gândindu-se în situația mea? Am străbătut veacuri de întunec și urgle, luminând eu singură, numai eu. Pretutindeni era besnă și întunec, numai făclia învățăturilor mele lumina. Eu am educat popoarele bătărilor ale năvălirilor barbare, punându-le botniță și frâu prin poruncile ce le-am dat. Dacă uneori am fost nevoită și eu să dau cu tolag de fier în acești sălbatici, am

păcătuit? Dar ce? O să mă duc între fiare cu un simplu bețosor de plimbare? Și o să mă reazăm exclusiv pe forța morală între cei ce nu știu decât dreptul pumnului și dinte pentru dinte, ochiu pentru ochiu? Ei, da! Se văd câteva pete de sânge și pe hermina mea împărătească, domnilor închinători ai lui Napoleon, ai lui Moltke, Bismarck, Vlad Ţepeș și Ivan cel Groznic! Dar pentru ce am vărsat eu sânge? Pentru credință! Acesta e păcatul meu. Mare păcat! S'a vărsat și se varsă sânge pentru tot ce e mare și sfânt, pentru tot ce trebuie cinstit și iubit. Eu am mișcat milioane de credincioși împotriva Maurilor și a Turcilor, apărând altare, tronuri, ordine și civilizație și acum mă găsiți vinovată pentru aceste fapte. Fie! Nu uitați însă că ceea ce voi astăzi numiți nebune și barbarie, în cruciați era înșuflețirea și vitejia cea mai sfântă. Nu cugetați că numai voi vedeți, iar cei dinaintea voastră au fost orbi! Tare aș vrea să vă văd și pe voi la o treabă ca aceea ce am avut eu, de a salva pentru posteritate, din înecul invasiunilor barbare, comorile civilizației antice. Și tare mă tem că și pe voi, fii nerăbdători ai veacului de acum, tot așa o să vă judece alții, după câteva sute de ani, cum mă judecați voi acuma pe mine.

În veacul de mijloc era așa de firesc să lupte pentru credință, să combată pe ereticii care amenințau nu numai evanghelia ci și codul civil, cum e firesc azi să mori pentru țară și neam.

În deosebi mă îndoiesc, prietene D. D. Ievski, dacă, venind Isus, așa cum povestea tu, în secolul al XV-lea, ar mai fi găsit evanghelia în afară de sanctuarul meu? Te fi gândit, bunăoară, că abia la 50 de ani după moartea ta nu va mai fi nici pomenire de creștinism în împărăția pravoslavnicilor și că republica sovietelor va întreprinde oficial la praznicele împărătești ale Crăciunului și Paștilor cea mai deșantată propagandă ateistă? Fiți îngăduitori, deci, și mai înțelegători, nu v'a pus nimeni judecător. „Nu judecați să nu fiți judecați!“ (Matei 7, 1). Am zis.

Cetitorul nepreocupat să cumpănească bine, care din cele două viziuni cuprinde mult adevăr și dreptate.

Profețiile lui Marx.

Le-a analizat Sâmbăta trecută, într-o conferință ținută la București, cunoscutul sociolog german Werner Sombart. El a constatat, că cele trei idei fundamentale ale marxismului: concepția materialistă a istoriei, lupta de clasă și teoria valorii nu sunt nici pe departe literă de evanghelic. Cea dintâi e pur și simplu greșită, a doua exagerată, a treia la fel. Nici prorociile lui nu vitoare la dezvoltarea capitalismului, creșterea sărăciei și crizele inerente ei nu s-au împlinit. Nici așezarea și evoluția socialismului nu-i dreptate. Ce-i mai rămâne? A știut să clarifice sistemele economice ale istoriei și a identificat capitalismul, atunci în fașe. — Cam puțin!

incercare nu o face pentru că ar avea nevoie de ea, ci numai pentru a dovedi și prin asta, că este aieva și nu o năluca. Tot ce-a fost în el rămânesc supus slăbiciunii și muritor este absorbit acum din partea vieții intense și desăvârșite, care-i pătrunde toate fibrele ființei sale glorioase și nemuritoare...

La o asemenea înviere ne îndeamnă și pe noi solia atât de grăitoare a sf. Paști. Și aceasta nu prin vorbe slabe și fără putere, ci prin faptul minunei săvârșite, care trăiește în mijlocul nostru, până la capăt de veacuri... La fel cu Mântuitorul, eșit din mormântul tuturor slăbiciunilor, trebuie să ieșim și noi din toate legăturile răului și ale păcatului. Invierea noastră sufletească — o cheazășie nesământnică pentru cea viitoare a trupurilor — nu înseamnă, că prin darul lui Dumnezeu care ni-o dă, am înceta să fim ce am fost mai înainte, că am pierde ceva din natura ce avem și cu care ni-e dat să trăim. Ea înseamnă și trebuie să însemne o desfacere cât mai deplină și mai desăvârșită de tot ce ar căuta să slăbească, să împuțineze ori chiar să îndepărteze din sufletul nostru grația dumnezească. Ea înseamnă și trebuie să însemne o ură și detestare sinceră a păcatului, a oricărui păcat... a tot ce poate, să ne lipsească de dragostea întăritoare și mângăitoare a Ceriului. Mai mult decât atât, ea înseamnă și trebuie să însemne o viață de continuă rugăciune și muncă, de neîncetată străduință conștientă spre desăvârșirea întregii noastre ființe. Ea înseamnă o viață care să se adâncească pe deplin în aceea a Mântuitorului, încât să se potrivească vorba sf. Pavel că „nu are înșiruire, nici sbârcire, nici altceva de acest fel“ (Ef 5, 27) și în temeiul căreia să putem spune și noi cu același apostol: „Iară de viez, de acum nu mai viez eu, ci viază întru mine Hristos“ (Gal 2, 20).

Aceste sunt lumina și îndemnul, pe cari ni-le îmbie tuturor, cu atâta bogăție, ziua sfântă a Invierii. Iar pentru că aceasta lumină să nu ne lase într-un întunec și pentru că acest îndemn să devină pentru noi o scumpă realitate, e neapărat de lipsă să contemplăm taina Invierii cu multă credință. Aparținând ordului mai presus de natură, al grației, pentru coborirea căreia pe pământ s'a făcut, minunea Invierii nu trebuie privită cu ochii minții, ci cu aceia ai credinții. Ni-o spune aceasta însuși Mântuitorul, arătându-se a opta zi după înviere, lui Toma...: „fericiți însă cei ce nu au văzut și au crezut“ (Io 20, 29). Să ne înșiruiem și noi între aceștia și să credem cu tărie în minunea Invierii...

De bucuriile acestea ne putem face părtași în măsură și mai mare, decât prin simple acte ale credinței, prin o cât mai frecventă împărțire sacramentală cu trupul și sângele Domnului. Nu trebuie să uităm anume un singur moment, că ceea ce primim în sfânta cuminecătură este trupul și sângele gloriificat al Mântuitorului înviat din morți. Apropiindu-ne de altar și de sf. potir noi îl primim pe Hristos așa cum e azi, într-un înălțimea cerului, în toată mărirea și strălucirea sa dumnezească...

Lucrând astfel, și întărindu-ne sufletul cu darurile pe cari Mântuitorul înviat din morți le revărsă azi, atât de bogate, peste noi, vom putea purta mai ușor multele poveri ale zilelor noastre. Ele sunt felurite, după ținuturi și oameni, dar sunt mari pretutindeni...

Va ajuta însă bunul Dumnezeu să trecem cu bine și peste această încercare, pe care datorie sfântă avem s-o purtăm cu împăcare în voia sfântă a ceriului și cu încredere în zilele mai bune, cari nu pot să nu vină, dacă vom ști să folosim cu toții, potrivit cu îndemnul primit, darurile bogate ale Invierii Domnului Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Pe calea păcii. Nu puteam avea bucurie mai mare de sfintele sărbători ale Invierii, decât gândurile pe care le cuprinde în slovă măiastră pâr. Gala Galaction, în „Curentul“ din 6 Aprilie c. Dorința noastră de-a ridica steag alb peste valurile dușmăniilor dintre frați, a făcut să vibreze adânc sufletul simțitor de literat și cucernicia preoțească a distinsului profesor al facultății de teologie din Chișinău. Frumos, cum numai el știe, — și fără inevitabilele răutăți pe care s'a simțit dator să-le strecoare în „bucuria“ sa „Universul“, — și-a tălmăcit gândul înțelegător pe seama tuturor.

„Clerul și intelectualitatea bisericii române ortodoxe — scrie el — nu pot să rămână datori, la acest capitol al generosității și al bunei creșteri interconfesionale, colegilor dela Blaj“. Totuși „se cuvine să luăm lucrurile pe măsura umbrei dela picioarele noastre“ și să nu așteptăm imediat împlinirea integrală a gândului dela chiriarii noștri, ci mai întâi „ne putem întâlni noi, ceice păstoriim câteva școli duhovnicești și lămurim simțirile creștine în presa românească“. Această întâlnire pâr. Galaction o preconizează la Blajul „recales și odihnitor ca o adevărată cetate monahală“, ori la mănăstirile din Basarabia „bucuroase de oaspeți, ocrotite de codri și de heleșteie“. Oricum — încheie — „dacă în fața imenselor noastre deficite morale și religioase alergăm după tratative și alianțe până în Anglia și Suedia, ce-ar fi, Doamne milostive, dacă într-o zi de vară, am face, în țara noastră și printre frații noștri, o călătorie la Blaj?“

Bine ar fi, fără doar și poate, răspundem noi. De sigur, unirea pe care o dorim, nu se va face cât ai bate în palme. Nu ne-am făcut nici o clipă astfel de iluzii. E opera Spiritului și a vremii. Dar îi putem netezi drumul. Și mai ales putem ajunge la rezultatul imediat de a-ne respecta și a nu ne mai dușmăni. Avem un imens câmp de muncă comună în ogorul neamului. Ne-am putea ajuta și sprijini frațește. Și atâta ar fi, deocamdată, mult, foarte mult.

Dumnezeu, suntem siguri, va binecuvânta toate străduințele depuse cu gând curat în acest scop.

Valuri politice. În noaptea buclucașei zile de 1 Aprilie, Parlamentul și-a închis porțile. Mesajul regal de închidere a sesiunii constata, cu îndreptățită satisfacție, opera săvârșită. O serie de tratate de conciliabune și convențiuni comerciale cu cele mai multe state ale Europei; măsuri de cruțare a banului și o bună gospodărie a avuției publice; altele pentru asanarea economică (imprumutul, creditul agricol, banca agriculturii, gajul agricol etc.) sunt totatătea drumuri sănătoase pentru viitoarea noastră consolidare și propășire.

Scăpat de elocutul tot mai greu de stăpânit al corpurilor legiuitoare, guvernul urma să aibă câteva luni de pace pentru aplicarea legilor votate. Avea tot dreptul să se simtă liniștit și tare. Când colo, a demisionat și el, fără multe forme și zăbavă. Asta nu pentru a verifica încă odată teoria că guvernele cad exact în clipa când sunt mai tari, și nici din curiozitatea de-a face experiența celebră a cărămizii averescane. În flagrantă contradicție cu obiceiul pământului și al partidelor noastre, guvernul Mironescu dintru început s'a considerat pe sine provizoriu și gândul demisiei de bună voie a fluturat, în vremea din urmă, asupra fiecărui consiliu de miniștri. O filosofie pe care nu o va înțelege, de sigur, nici odată d. Duca și Averescu.

Mai ales dacă socotim, că s'a retras „pentru a înlesni formarea unui guvern de largă unliune națională“, sub presidenția unui om străin de partidele noastre, căruia,

încă fiind la cârmă, guvernul național-țărănesc l-a făcut toate înlesnirile pentru a isbuti. Și nu încapă îndoielă că același sprijin îl va da dlui Titulescu acum, când eminentul nostru bărbat de stat a fost încredințat telegrafic, peste mări și țări, cu formarea guvernului dorit.

Totuși, situația dlui Titulescu nu-i ușoară. La nici un caz el nu va putea soluționa problema înainte de sărbătorile Invierii. Spre bucuria tuturor. În felul acesta, anume, toate partidele, istorice și tinerele, au dreptul să nădăjduiască tot ce doresc; cetățenii să facă toate combinațiile absurde și presa să facă cele mai ciudate acrobații de imaginație, veșnic desmințită de realități. Scurt: toată lumea va fi fericită de sfintele Sărbători!

Guvernarea dlui Titulescu începe cu cele mai bune augurii!

Bucurii și dureri

Inviere! Invierea Domnului și învierea sufletelor pii! Invierea credinței și învierea tendințelor spre mai bine! Ne-am lăsat și noi ranele sufletești în scaunul mărturisirei, cum Domnul le-a lăsat în mormânt; Biserica jubilează. Celea mai mărețe imnuri nu sunt îndestulătoare pentru a exprima gloria zilei; nici celea mai măiestre cântări nu pot tâlcui bucuria Paștilor.

Priviți copilașii, viitorii cetățeni ai rauiului și viitorii credincioși ai noștri, cu straele curate, ochii luminoși, oul roșu strâns legat într-un colț de năframă, și — comănacul nou. Nu vă grăesc aceștia mai mult decât irmoasele stranei înflorite?

Bieții credincioși au un popas mângăetor în viață. Se uită criza, datoriile, se uită pe un moment greul conștiinței — doară ca de eri jugul vieții nu-l purtăm singuri: euharisticul Hristos a luat pe umerii să-i atot-biruitori cea mai grea povară a vieții noastre.

Preoții înjugați cu patrafirul spovedaniilor, au îmbrăcat podoabe luminoase. Parecă nici mersul din săptămâna Patimilor nu-l mai recunoști: mai ușori la mers, mai veseli la chip. Doară în preajma Praznicului au simțit mai mult ca oricând că ei, unul fiecare din noi, și cel mai amărât a fost: alter Christus. Și azi înviem împreună cu Prototipul.

Toți se bucură. Clopotele glăsuesc a învingeri, toaca se bate mai pompos; florile abia ivite împodobesc biserica, și florile sufletului abia acuma au bobocit.

Și totuși nu ne este dată bucurie fără durere. Nu e dată muritorilor. Invierea fără strop de amărăciune a fost rezervată Domnului. Mirele Bisericii, prietinel păcătoșilor, tăria celor slabi și principiile martirilor a avut și singur are această bucurie! Durerea pentru mulți cari din vina lor stau departe de inima Domnului — este picur de amărăciune.

În vremile mai noi amărăciunile Bisericii noastre se înmulțesc. Treptele Golgotei sporesc și „Drumul Crucii“ ni-l face Domnul mai anevolos, pe semne ca să ne deprindem cu mai multe cruci.

Din crucile, care ne doboară și în ziua Praznicului luminat, sunt de tot mici uneltirile de pescuit suflete ale fraților din „celalaltă strană“. Mai mult gogorițe care nu prind.

Dar prind alte rele. Priviți și cerneți prim ochiul de critic mișcările sectarilor. Pe câți fii de-ai bisericii noastre nu i-au prins în mreje? Pe câți dintre cei răscumpărați cu sângele Domnului, în loc de scaunul mărturisirei, sectarii îi „pocăesc“ în ședințe-orgii sufletești, unde se sbat, se zgărie, fac bale, se tăvălesc sub paturi în spasme epi-

leptice pânăce în nebunia lor ajung să vorbească în limbi.

Bapțiști, anabapțiști, studenți în Biblie, mileniști, pentecostari și *aconfesionali* bat aceleași meleaguri, au același paraplou, același ochi dați peste cap, același pietism fățarnic, aceeași sfințenie ipocrită, aceleași citații și mângâieri de limbă, același dor de apostolie, aceeași dorință de a fi „martiri” și aceeași — batjocură a lui Hristos!

Gloria Învierii nu ne poate face să uităm aceste oi rătăcite. Vina altor generații de preoți și a noastră a dat naștere acestor monstruoșități duhovnicești; caricaturile grației au dat naștere altor caricaturi a credinței! — În America peste 40 tineri studiază școli medii și superioare baptiste. (Conf. „America” 1431). La noi înfrățirea protestanto-anglicano-ortodoxă, trebuie să închidă ochii când e vorba de prietenii cârdășiei... Administrația vede în aceste elemente nefericite cei mai pe placul ei cetățeni, cari nu-și bat capul cu partidele, nici cu criza... Ei nu fac altceva decât exploatează nemulțumirile celor amărâți; dar exploatarea în tăcere — deocamdată nu tulbură apele și sunt bine văzuți, dacă nu sprijiniți uncorii!

Slujba Învierii! Slujba bucuriei și ziua înălțării inimilor, — ne-ai dat prilejul să gustăm mai multă amărăciune!

*

Zi a învierii! Care ai adus lumina în lume, care ai dat atât curaj celor câțiva pescari amărâți, dela cine vom cere ajutor mai mult decât pământesc, pentru mântuirea acestui „nou soi de îndrăciți”? Să ne încredem. Tu ai învins lumea! Hristos, care a înviat din morți va da, știm, credem și sperăm, bisericii ajutorul de lipsă, ca prin munca apostolilor săi de azi, să fie cât mai mică amărăciunea la învierea Domnului în anii ce urmează!

Pr. Ion Belu

Intre Sfântul Scaun și România.

Sub acest titlu „La Correspondenza”, buletin cotidian de informațiuni internaționale din Roma, publică în 11. III. 1931, la întâia informațiune, următoarele:

„Preanabila inițiativă a M. S. regelui Carol al României, de a oferi Pontificelui, printr-o înaltă delegațiune a Cușii regale, un dar prețios și bogat, este apreciată în cercurile vaticane pe bună dreptate ca o manifestațiune elocventă și într'adevăr regală a raporturilor cordiale pe care Curtea și guvernul român înțelege să le mențină și întărească, cu Sfântul Scaun. Acest gând este împărtășit de populațiunea catolică a țării care, precum se știe, formează un număr foarte considerabil al supușilor M. Sale regelui Carol. La nașterea și consolidarea acestei stări de lucruri mult promițătoare a contribuit efectiv încheierea concordatului între Sf. Scaun și România, precum și munca luminată și prudentă a ministrului României la Vatican, Ex. Sa Comnen, un diplomat de mare valoare, foarte apreciat în cercurile diplomatice vaticane.”

Încetăm cu multă bucurie această notiță, pe care „Correspondenza” o întregeste încă cu informațiuni precise asupra „patrimoniului sacru” prevăzut de concordat. În străinătate se vorbește de noi prea puțin. Mai mult rău decât bine. De aceea o informațiune simplă ca cea de sus, transmisă întregii prese mondiale, ne este totdeauna binevenită. Și ne face mai mult bine decât articolele elogioase strecurate în temiri ce organ de speculă, pentru sume grele.

Ne cade bine, apoi, să vedem întărindu-se raporturi de prietenie, din cari țara și biserica noastră numai câștiga pot. Dușmani avem prea mulți. Vaticanul, cel dintâi post de observație și informație politică a lumii, este prea important, decât să ne poată fi indiferent. Chiar

independent de cei patru milioane catolici, cari îi sunt atașați cu dragoste de fiii suferinței.

De aceea am semnalat, la timpul său, înaltul gest al Regelui nostru cu aceeași bucurie, cu care încetăm astăzi semnele de simpatie și aleasă înțelegere pe care el le-a găsit în cercurile cărora li-s'a adresat. — Cele multe, înainte!

„Luna îmbrăcată în sânge”. Mai întâi, o mică rectificare a notiței mele din No 13 al acestui ziar.

Indicațiile eclipsei lunare se potriveau pentru *meridianul Greenwich*. Din scăpare de vedere le-am lăsat intacte. — Cum însă noi ca orientali, suntem mai grăbiți, suntem în avans, cu 2 ore, față de apuseni, consecința e, că pe la 20h. abia s'a început fenomenul, necum să se termine. Faza totală am remarcat-o, după oroloagele noastre foarte civile, adecă foarte imprecise, între 21h 30m și 22h 30m. Luna devenise un glob roșu-închis, o minge „îmbrăcată în sânge”, după expresia poporului. Plana în zodia Fecioarei, între stelele γ Virginis, sus, și α Virginis, jos (Spica strălucitoare). Nu mai „revârșea lumină”. Se vedeau toate stelele, chiar și Părul Berenicei.

Pe la 23h s'a luminat dunga sud-est, începând să ne arunce și nouă raze. Apoi s'a desfăcut succesiv din toată umbra și penumbra, încât pe la miezul nopții, luna strălucia radioasă pe firmamentul senin.

În condiții similare vom avea și eclipsa lunară din 26 Sept. 1931, în faza totală între orele 21 și 22 jum. (sau 9h—10h 30m seara), *socotite după timpul nostru oriental*. — (Gavril Todica)

„Treuga Dei” în Cehoslovacia. În zilele noastre se împlineste cu dureroasă prisosință amenințarea Scripturii: *Non est pax impiis!* Ura, cearta, intriga, polemica, dușmănia în toate formele ei sunt pâinea noastră de toate zilele. Mintea a pus în slujba lor minunatele arme ale tiparului și poștei moderne, pentruca nici un cătun, nici un suflet să nu poată scăpa de otrava lor ucigătoare.

Nu-i mirare, că nervii nu mai suportă această hărțuială a răutății. Gândurile se îndreaptă adese, instinctiv, spre liniștea patriei hală a mult hulitului ev mediu și cercă să aducă din comoara lui în uruitul zilelor noastre minunata „pace a Domnului”. Cehoslovacii sunt la un început de realizare. În Sâmbăta Paștilor — spun zările — s'a decretat pe timp de trei zile, pentru tot teritoriul republicii cehoslovace, „Pacea Domnului”. Decretarea s'a făcut în cadrul unei solemnități impresionante, transmisă prin radio, în chiar Parlamentul țării.

Ca urmare, trei zile, cât pînă sărbătorile Învierii, în Cehoslovacia tace mânia și injurătura. Cel puțin cea publică. Gazetele sunt blânde și demne. Nici o polemică, pe nici un fel de temă. În conferențe, la fel. Se expun numai idei umanitare. Cu temă fixată an de an. De astă dată tema este: „Ce trebuie să se facă pentru fericirea copiilor”.

Iată un lucru bun și creștinesc, care ar putea fi realizat și la noi. Inițiativa o are acolo „Crucea Roșie”. La noi ar putea-o avea bisericile. Sau oricine altul, numai să se facă!

Jubileul de 25 ani al I. P. S. S. **Raymund Netzhammer**. Revista „Corbi și Sf. Meinrad” (St. Meinrads Raben) care de 20 de ani apare în Einsiedeln, închină No. 2—3 a. c. vrednicului fost arhiepiscop de București, Raymund Netzhammer, acum titular de Anarzbena, cu prilejul jubileului său arhieresc de 25 ani. După venerabila datină călugărească a benedictinilor și a altor călugări apuseni dedicația se face în frumoase stihuri latinești, proslăvind meritele câștigate de jubilar într'un sfert de veac.

Un P. Joseph (de bună seamă conf. călugăr) îl salută în mișcătoare versuri germ. aducându-i „cântec de laudă în Dur și Molokai”, invitând toate cetele de „corbi” să i-se asocieze. Din nota biografică ce publică, cu acest prilej aflăm că I. P. S. S. a fost multă vreme un eminent profesor de matematică și chimie, car. îndulcit rigiditatea acestor științe cu farme. personalității sale excepționale. (Noi îl știam, I. P. S. S. mai mult numai ca arheolog, istoric și scriitor de renume universal). — La coru. laudă al distinsului arhieru, un glas se cu. să aducem și noi românii uniți, pentru cari I. P. S. S. a avut o dragoste și sollicitudine d. sebită. Ne-a spus-o în cuvinte v. brătoare emoție la moartea bunului său prieten August Bunea și ne-a dovedit-o cu fapta, stăruind mii de adversități ce veniau dela primăria n. nicipiului București și dela cercurile poli. conducătoare, pentru edificarea bisericii rom. nești unite cu Roma, având hramul Sf. Vascel Mare, un stil original românesc ca al b. ricilor lui Ștefan cel Mare și o pictură în. mai autentic gen bizantin, — singura biser. unită ce avem pe teritoriul Vechiului Reg. Mare vrednicie! Dumnezeu să-i răsp. tească toate binefacerile sale, împărtășindu-l prisosință din visteria nesecată a mângâier. sale cerești! (ig)

Știri mărunte

Conferență episcopescă. Vineri, e. săptămâna luminată, arhierii bisericii noastre vor ținea din nou ședința mitropolitice. din Blaj. Situația creată prin noua lege a e. lărilor preoțești reclamă unele măsuri imedim și uniforme. De altă parte, reforma învățăm. tului teologic este o problemă ce nu se u. poate amâna. Regulamentul prezentat de cor. tetul Agru-lui pentru „Oastea Crucii” va fi. el aprobat cu acest prilej. — Iată obiectele p. cipale ale conferenței.

Învieria în iadul roșu. La toate șit. bătorile mari ale anului, bolșevicii din Rui. dau năvală desperată împotriva bisericilor. Dumnezeu. Sfârșesc cu eșec totdeauna. Toti. nu încetează. Pentru Paștile acestui an, prop. ganda antireligioasă o organizează Societa. liber-cugetătorilor. Ținta sunt de astă dată sat. Agitatori speciali, însoțiți de unități de at. cutreeră țara, răspândind potop de scrieri infan. în cari religia e batjocorită în chipul cel. mârșav. Pretutindenii acești trimiși ai iadului. poruncă să înființeze nuclee de liber-cugetăt. ca temelii a ideii colectiviste. Dar „acel. locuște în ceruri va rade de dânsii, și Dom. îi va batjocori pe ei.” (Ps. 2, 3.)

Jumătate de veac între leproși. Departe de țara nașterii sale, în Honolulu, ost. vul Hawaii, s'a stâns în acest an sora Cresc. Ńia, trimisă acolo, în urma cererii regelui K. lakaua, cu cea dintâiu grupă de surori misi. nare. Răposata avea 84 de ani, din cari 61 a. petrecut în legăturile tagmei franciscane, 48. ani fiind în misiuni, aproape tot numai în. leproși. În 1889, la puține săptămâni du. moartea vestitului părinte Damian, a trecut bolnița leproșilor din Molokai și acolo a. rămas până aproape de trecerea la celea. nice. Lumea creștină admiră în această um. servitoare a Domnului o nouă mucenită a je. firii de sine pentru alții, laudând într'insa. isvorul din care se adapă atari suflete eroi. morala catolică în bibată de harul mai pres. de fire.

Schimbarea orariului. Se știe, pt. Direcțiunea C.F.R. a preconizat introduc. orei Europei centrale, în locul celei răsărite.

După care măsurăm ziua acum. Chestiunea pare simplă: ne mutăm ceasurile cu 1 îndărăt. Totuși conferința națională a astronomilor români o găsește, pe bună dreptate, ceva mai complicată. Deși știința astronomică nu poate avea nimic de zis la o măsură de administrație practică, crede totuși că această schimbare ar avea importante repercusiuni în viața socială. De aceea ar trebui discutată mai cu temei, de către reprezentanții tuturor categoriilor sociale și economice mai însemnate. — Așteptăm sfârșitul.

Locale. Dumineca viitoare, a Tomii, va predica în catedrală p. Nicolae Popp, directorul școlii normale de băieți.

— Dintre cei cari au avut fericirea să guste bucuriile senine ale *deprinderilor sufletești* pușe putea să rămâie alumnii seminarului nostru teologic. Sarcina de părinte exercitantă cum de Paști a avut-o p. Dr. Septimiu Todoran, prof. de religie la școlile de aici.

— Ca și în trecut, *săptămâna Patimilor*, a fost o mare reculegere și înălțare sufletească a Blajului întreg. După atâtea serii de exerciții spirituale, impresionantele servicii sfinte dela catedrală au cutremurat sufletele cu durerea incomparabilei tragedii de pe Calvar. Deosebit de impunătoare slujba Patimilor Joi seara și Prohodul Domnului din Vinerea mare, încheiat cu minunata procesiune a înmormântării, pe cari au privit-o sute de lumini aprinse în toate ferestrele din piață. Mormântul Domnului a fost îmbrăcat în podoabe prin zelul și pietatea cunoscută a doamnelor din Blaj.

— În sfârșit au dobândit și Blăjenii *locurile de casă* pe cari le așteaptă de atâtea vreme. Le-au și luat în primire. Care unde l-a bătut boarta, mai deșteapă uneori decât i-a ieșit vestea. Ori-cum, în vârful dealului care dominează văile Târnavelor dinspre Nord, ori în umbra fostului berc al mitropoliei, cetățeanul și incunjură lotul împrejmuit de cei patru po-ciumbi, cu sentimentul optimist și grav al proprietarului de marcă recentă. Imaginația îi și găzduiește casa dorită, la locul potrivit. Realitatea, în aceste vremuri de criză, va fi ceva mai recalcitrantă. De aceea nici bucuria fericitelor „apropieri” nu-i deplină. Totuși, să avem nădejdi! Și în special primăria să fie cu ochii în patru. Să nu se mai clădească și de-acum înainte fără nici un plan și fără nici un gust. Ar fi prea trist.

Starea finanțelor noastre. Al 8 lea raport trimestrial publicat de consilierul tehnic al stabilizării, d. Roger Auboin, are constatări importante. Stabilizarea e definitiv asigurată, independent de situațiunea economică și financiară a țării. În această privință din urmă nu stăm prea bine. Exercițiul 1930 are la încasări 31.158 milioane, iar cheltuieli ceva peste 32 miliarde, deci un deficit de 1 miliard. Bugetul anului 1931, redus prin curba de sacrificiu la cifra de 31.679 milioane este în principiu solid, totuși prea optimist față de încasările tot mai slabe. Vina; organizarea defectuoasă a administrațiilor financiare și a serviciilor de percepere. Nu poate fi vorba de impositie exagerate, fiindcă sarcina fiscală pe cap de locuitor, chiar dacă se incassează totalul proviziunilor bugetare, nu reprezintă decât 62 fr. elvețieni față de 58 cât era în 1913. — Raportul se mai ocupă de situația C.F.R. cari au avut în 1929 deficit de 1 miliard și totatăta în 1930. Pentru 1931 s-a prevăzut o compresie serioasă a cheltuielilor. Totuși se prevăd noi deficite. — Invățătura: orânduirea finanțelor publice prin economii și încasări ordonate și restabilirea situațiunei financiare a Căilor Ferate.

NU RISCĂȚI SĂNĂTATEA: Nu încercați tot felul de preparate dietetice, căci e în detrimentul sănătății, ci luați în laptele de dimineață și dela 4 Ovomaltine.

† **Păr. Maximilian Glurca**, preot deficient, a trecut la cele veșnice în 4 Aprilie c. în anul 71 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!
† **Cornelia Dancu născ. Pappfalvi**, văduvă de preot, s-a stins în 2 Aprilie c. în anul 64 al vieții și al 3-lea al văduviei sale. — Odihnească în pace!

Eleonora Avram n. Anca, soția p. protopop și arhidiacon on. Nicolae Avram din Copalnicmănăștur (ep. Maramureșului) a adormit în Domnul la 1 Aprilie c. în anul 67 al vieții și 49 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

RĂMĂȘITELE ALIMENTARE, produsele de descompunere trebuie eliminate din organism la fiecare 24 ore. Dragăurile Artin e mijlocul cel mai sigur, care îndeplinește fără dureri această muncă grea. Cereți dela medicul Dvs. purgativul Artin.

Cărți & Reviste

A. D. XENOPOL: Istoria Românilor din Dacia Traiană. Vol. XIII.^a. Partea întâia. București, 1930. Prețul 180 Lei.

Limpede, logic, întemeiat pe documente de mână întâia, regretatul istoric Xenopol ne dă în această parte a monumentalei sale istorii icoana sbuciumatei domnii a lui Cuza Vodă (1859—1866). Parcurgând cu atenția încăsușată rândurile acestei cărți, trăiești vremile în cari se frământă, pentru mai binele neamului, personalități ca Domnitorul Alexandru Ioan I., D. Brătianu, Barbu Catargiu, M. Kogălniceanu, Sturza, Bibescu, Boerescu și tovarășii de idei. Bogata informație asupra secularizării lămurește și necesitatea acestei dispoziții socotite salutară din punct de vedere național-românesc. »Cartea Românească« editând această operă în condiții tehnice excelente, merită toată recunoștința iubitorilor de istorie.

PAPA PIU XI: Căsătoria creștină. Iași, 1931. Prețul 10 Lei.

Pe 67 de pagini, 8° mic, e redată în limba noastră scrisoarea enciclică »Casti Connubii« a Preafericitului Părinte, despre căsătorie. »Unirea« a stăruit asupra ei în editorialul din 17 Ian. c. și stăruie din nou și aici recomandând-o atenției obștei. Într-o vreme când sfințenia tainei a șasea e atât de încolțită din toate părțile — la noi chiar și din partea bisericii ortodoxe, prin admiterea divorțului — e o datorință a tuturor fiilor sfintei bisericii catolice să aprofundeze chestia din punctul de vedere al creștinismului integral, s'o vadă, s'o înțeleagă și s'o mărturisească în sensul învățaturii Capului Creștinătății. Făcând o propagandă cât mai întinsă acestei scrisori pontificale, facem destul unui postulat de elementar simț apostolic. — Cătu-i pentru haina românească a enciclicei, aceea, sigur, la o nouă tipărire, se va îndrepta pe alocurea.

VIEȚILE SFINȚILOR. Culegere de S. C. pe luna Ianuarie. Iași, 1931. Prețul 15 Lei.

De prisos s'o mai spunem că în lipsa mare de vieți a sfinților, culegerea d. C. S. umple un gol simțit. E scrisă fără pretenții stilistice, pe urma operii bolandiste: Floarea vieții sfinților. Cele trezeci și una de icoane sfinte ce ne rulează pe dinaintea ochilor sufletești, fac bine inimii creștine. Acest prim număr din serie lasă să se înțeleagă că vor urma și altele. Le dorim cât mai în grabă. Și tare ne-am bucura dacă'ar vedea lumina tiparului și o carte de Vieți a sfinților răsăriteni. Dăm expresie acestei dorințe pentru că știm pozitiv că s'a adunat de multă vreme mult și ales material în această privință. Dar fără să se fi mers până acum mai departe. Deși atâtea lume așteaptă, cu atâtea nerăbdare.

CELESTIN CHEREBEȚIU: Mănecatul. Blaj, 1930. Prețul 60 Lei.

Harnicul preot-profesor dela școlile noastre a pus pe note liniare utrenia în felul cum se cântă în catedrala din Blaj Tropare, pripele, catavasii, luminătoare și tot ce face farmecul slujbei de dimineața sărbătorilor de peste an de-acum e fixat conștient și cu mult bun simț artistic de p. Cherebețiu. Până se va ajunge la unificarea cântării bisericesti în toată Provincia mitropolitană, aceste note vor fi de neprețuit ajutor preoțimii arhidiecezane întru uniformizarea acestor cântări în întreg cuprinsul arhidiecezei. Și credem că gestul Preaven. Consistor, care a purtat cheltuielile împreunate cu tipărirea acestei lucrări, va fi un îndemn mai mult pentru toți să traducă în faptă cât mai neîntârziat dorința atât de înțeleaptă și binevenită a celor mari.

Dr. SIMION CHIȘIU: Luna Maiu, închinată Precuratei Fecioare Maria. Gherla, 1930. Prețul 8 Lei.

Ieșită de sub teascurile »Presei bune« din Iași, cârticica aceasta de considerații și exemple traduse de p. spiritual al seminarului teologic gherlan, drept mulțumită Pururea Fecioarei care a făcut o minune adevărată cu clericul Ioan Chezan (cum se spune în cuvintele către cetitor), în primul rând e menită catolicilor români de rit latin, la cari de fapt luna Maiu e închinată Preacuratei, noi, răsăritenii uniți, concentrându-ne pietatea cultică față de Maica Domnului în săptămânile de post și reculegere premergătoare Adormirii Maicii Domnului. Ceeace nu-i iertat să uităm și ceeace nu vrea să zică, totuși, că cetind și ai noștri considerațiile și exemplele acestei cârticele ieftine (are peste 189 pagini) n'ar avea folos sufletească dintr'asta.

GUSTAVE FLAUBERT: Salambo. Roman. În românește de Ludovic Dauș. București. »Cartea Românească«, 1930. Prețul 96 Lei.

Autorul celebrei creații Doamna Bovary după o muncă necurmată de cinci ani (1857—1861), a dat literaturii franceze, în acest roman o nouă capodoperă. În cele 344 pagini ale îngrijitei traduceri românești e prinsă și redată minunat viața de vrajă orientală a bătrânei Cartagine, cu aspectele ei, cu jertfele ei, cu luptele purtate cu Numizii și Clinabarii barbari, cu misterii religioase răsăritene, cu infiorătoarele rătăcirii ale adoratorilor lui Moloh. Iubitorii de neobișnuit, de straniu, de exotic, de culorii vii și de lumină orbitoare găsesc în paginile acestui observator înăscut, icoane fascinante, de romantism sănătos.

Dr. VICTOR CRIȘAN: Indiferentism sau catolicism? Lugoj, 1930. Prețul?

P. preot misionar din East Chicago-ul Americii de Nord a făcut o faptă într'adevăr bună retipărind în volum aceste câteva considerații apărute mai întâiu în »Păstorul sufletească«. Bine orientat în literatura catolică și eterodoxă, tratează temeinic chestia apologetică: să fie aievea toate religiile creștine la fel de bune, cum susțin indiferențistii, ori doară una singură, cea catolică, merită să fie îmbrățișată ca adevărata biserică a lui Hristos? La această întrebare răspunde cu date și precizii culese și rânduite cu grijă. Pusă în mâna tinerețului școlar mai răsărit și a intelectualilor, broșura va face mult bine.

Dr. SIMION CHIȘIU: Luna euharistică. Gherla, 1931. Prețul 10 Lei.

Avântului frumos de închinare a lui Isus euharisticul, avânt ce a luat formă concretă în Asociația Preoților Adoratori, mănunchiul acesta de reflexii și rugăciuni culese și traduse din izvoare cari nu se spun, o să-i facă servicii simțite. Cel ce s'a ostenit dându-le pe românește poate avea mângâierea unui gând bun și a unei osteneli ce-și va avea rodirile sale în lumea tănuită a sufletelor adoratoare. Imperfecțiunile limbistice sperăm că se vor imputina într-o eventuală nouă ediție, în carea, dacă la partea rugăciunilor vor fi folosite, în măsură mai mare, cârțile noastre rituale, va crește mult și valoarea cârticelei.

GUSTAVE SCHLUMBERGER: Foșie Spin-tecătorul. Trad. de Preotul Ortodox. Lugoj, 1930. Prețul 6 Lei.

Intregă cârticica este, așa zicând, un capitol, foarte bine ales, al frumoasei cărți: »Insulele prinților« de savantul francez Schlumberger, mort anul trecut. Se ocupă, obiectiv și demn, cu personajul de tristă amintire în istoria desbinării bisericii răsăritene de cea apuseană. În legătură cu aceasta tratează despre sf. Ignațiu patriarhul, Mihail III Bardas, Teodora, tragedia ei și a sf. Ignațiu, uneltrile și samavolnicile foșiene, cari duc la ruptura cămeșii necusute a lui Hristos. Tăcuirea cu-gătoare literar-românească, face cinste tălcuitorului, dela care mai așteptăm lucrări similare.

Pr. IOSIF TĂLMĂCEL: Urmarea Maicii Domnului. Hălăucești, 1930. Prețul 15 Lei.

Îngrijită și ca stil, această lucrare scoasă ca Nr. 18 al »Bibliotecii populare catolice« se cetește ușor, cu plăcere și cu folos duhovnicesc, de toată lumea. Ilustrațiile ce o împodobesc o fac cu atât mai atrăgătoare. Îndeosebi membrii uniunilor mariane s'ar conveni s'o aibă cu toții. Ideile luminoase ce cuprind, fără nici un colorit ritual specific unei singure părți a bisericii, o recomandă, dealtfel, fără nici o restricție, tuturor celor ce vorbesc limba noastră.

Telefonul „Unirii“

HRISTOS A ÎNVIAT! — spunem tuturor cetitorilor și prietenilor „Unirii“, dorindu-le din inimă: **Sărbători fericite!**

T. Bistrița. Preoțimea este amărită. Cu toată dreptatea. Fără un ban dela începutul anului, nu mai poate face față greulii zilei. — Dacă am fi în Roma păgână am replica: »Solamen miseris socios habuisse malorum.« Alții au situația bugetară clară dela început, poate și ordonate, de plată totuși n'au primit nici un ban. Sunt mai deinvdiat decât noi? — Avem însă noi un alt temei

de mângâiere și nădejde, incomparabil mai puternic: sărbătorile pe care le prăznuim. Dreptatea nu moare. Mai curând ori mai târziu biruiește. A biruit și a noastră. Apoi: după patimi, învierea. Și în acest necaz al nostru. Instrucțiunile pentru alcătuirea statelor au sosit și se lucrează cu zorul cel mai mare. De-acum, intradevăr, nu mai foarte puțintică răbdare!

L. Oradea-Mare. Ortodoxia română de dincolo are și slujbași de aceea, cari nu se tem să spună o vorbă bună pentru preoțimea catolică. Atare-i de ex. pâr. Romanescu, din jud. Neamț, care după »Păstorul ortodox« No. 3—1931 din Pitești, la una din Conferințele Pastorale a afirmat chiar că »preoții catolici duc o viață mult mai ireproșabilă ca ortodoxii.« Cinstea desăvârșită a majorității clerului catolic sub respectul castității a recunoscut-o dealtfel și celebrul W. Fr. Foerster, savantul protestant. N-o recunoaște însă »Biserica Ortodoxă Română« a preacuviosului arhim. Scriban, care aduce, drept răspuns la afirmația pr. Romanescu, comparația socotită »plastică și originală, deși puțin civilizată« a unui anonim oarecare: »La preoții ortodoxi, scutecele se văd întinse în fața casei, la preoții catolici scutecele se întind în dosul casei.« Această comparație trivială organul Preacuviosului o declară »destul de hotărtoare în privința moralității preoților catolici«. Cronicarul »Păstorului Ortodox«, însă, om de bun simț, vede în ea o jignire și pentru unii și pentru alții, potrivit să mână apă la moara indiferentismului religios. — Noi repetăm doar spusa Scripturii: Din prisosința inimii grăiește gura...

»Națiunea«. Cluj. Bravo băieți! Ați adus-o bine de tot. Adeca: telefonul nostru din numărul trecut vrea să fie cu spirit, dar în realitate e ridicol. Din două motive: a) »pornește dintr'o supărare a dlui... X. b.) deoarece spiritul pornește din rândurile național-tărăniste...» — Foarte convingător. Asta dovedește că sugestia noastră din numărul trecut a prins: v-au crescut urechile! Tot așa și urarea ce v-am făcut privitor la limbă. Aici, firește, merge ceva mai greu. Totuși dacă nu scade, cel puțin nu mai crește. Dovada: ori cât v-ați căznit, n-ați găsit epitețe nouă, ci l-ați lăsat pe bietul supărat dela Blaj tot »în rândurile obrăznicilor și imbecililor«. Stagnare evidentă. Oricare pui de lăieți ar fi știut întregi buchetul acestor drăgălășenii cu flori proaspete, smulse dela ușa cortului. Voi nu reușiți decât să vă repetați. E o mângâiere și asta. — Dar și o primejdie. Când veți uita și aceste ultime reminescente de bunăcreștere liberală, vă vor da afară dela »Națiunea«. Ar fi păcat. Unde v-ați mai chielțui deșteptăciunea?

V. Baia-Mare. Temerile nu sunt intemeiate. Regulamentul întocmit de comitetul Agru-lui, în ultima sa ședință, pentru punerea în viață a secției religioase a găsit, credem, calea mijlocie. Departe de-a primejdui viața Reuniunilor Mariane existente, le asigură dinpotrivă, un sprijin nou. De altă parte, noile asociațiuni religioase, care se vor forma acolo unde e nevoie și se poate, vor da un nou impuls de viață religioasă parohiilor noastre, adunând într-un mănunchiu organizat pe cei cari simt nevoia unei vieți sufletești mai intense. Totodată »Oastea Crucii« va fi un zid de apărare împotriva lupilor cari ar încerca să se introducă în staulul oilor, ori în ce pieci ar fi îmbrăcați. — Noul regulament se găsește pe mesele arhierilor noștri, cu binecuvântarea cărora va fi dat, în curând, publicității.

No. G. 1032—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1032—1930 a Judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantei Banca »Albina« Si biu repr. prin avocatul Dr. Mihai Veliciu din Sibiu, pentru încasarea creanței de 6000 Lei cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Aprilie 1931 ora 5 p. m. la fața locului în comuna Șoroștin la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: paie, fân, un car, un grajd, o șură, un coșer, 50 feldere porumb în valoare de 24.500 Lei — bani.

Blaj, la 19 Martie 1931.

BERAN, deleg. portărel.

No. G. 1031—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1031—1930 a Judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantei Banca »Albina« Sibiu repr. prin avocatul Dr. Mihai Veliciu din Sibiu pentru încasarea creanței de 3000 Lei cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Aprilie 1931 ora 3 p. m. la fața locului în comuna Șoroștin la locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 2 vaci roșii, 2 boi, 2 coșere, un car pentru vite, un car de fân în valoare de 38.000 Lei — bani.

Blaj, la 19 Martie 1931.

ARTHUR BERAN, deleg. portărel.

No. G. 1132—1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1132—1927 a judecătorei mixte Blaj, în favorul recl. Traian Novac repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu din Blaj, pentru încasarea creanței de 15.705 Lei cap. și acces. se fixează termen de licitație de ziua de 24 Aprilie 1931 ora 3. p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la locuința urmăritei, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobilele: 2 porci, o mașină de cusut »Singer«, în valoare de 21.500 Lei — bani.

Blaj, la 19 Martie 1931.

ARTHUR BERAN, deleg. portărel

ANUNȚ

Subsemnatele instituțiuni financiare din Blaj, aducem la cunoștința On. Deponenți, că în urma conferinței interbancare ținută la 9 April 1931, având în vedere dispozițiile legii pentru fixarea dobânzilor, am fixat în mod obligator pentru noi dobânzile, atât după depunerile cât și după conturi-curente, cu începere de 1 Maiu 1931, după cum urmează:

DEPUNERI:

1. dela	1—10.000—	Lei 6% brutto
2. »	10.000—100.000—	» 8% »
3. peste	100.000—	» 9% »

CONTURI-CURENTE:

fără a se lua în considerare mărimea sumei 8% brutto.

Totodată aducem la cunoștința On. Deponenți, că în cazul că Banca Națională a României va mai reduce taxa scontului, vor fi silite și subsemnatele instituțiuni financiare să reducă dobânzile, atât la depuneri, cât și la conturi-curente, în aceeași proporție, fără alt aviz.

Blaj, la 9 April 1931.

»PATRIA« banca pentru credit, comerț și industrie s. p. a. din Blaj.

Cassa de Economie s. p. a. din Blaj.

Banca Generală de Credit din Dicosânmartin Sucursala Blaj.

Banca Unită pentru Industrie și Hipotecă s. p. a., Sucursala Blaj.

In atenția parohilor și curatoratelor bisericesti!

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA
CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți preoțesti și de rugăciuni. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebreale pentru femei, bărbați și copii). Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. -- Medalii de aluminiu pt.

Reuniuni, cu inscripție 2-10

după dorință, etc etc.

Cereți prețuri detaliate.

ATELIER FONDAT ÎN ANUL 1903

de pictorul bisericesc

Antoniu W. Zeiler
în BLAJ

execută

Iconostase

pictură internă murală în
mosaic, fresco și tempera

Prețuri convenabile

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vestimente din cele mai bune ștose.

Prapori de mătase din Damasc. Candelaebre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire, cădelnițe, picside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime, din cel mai bun material, cu garanție de 50 ani și se află în depozit de ori ce mărime.

Prețurile cele mai solide.

VASILE HOZA

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 14

1837 3-4

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, executate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

999) 8-?

Imitați numai ce este bun... pudra, crema și săpunul de copii marca HÖFER sunt veritabile